

ГРОДЗЕНСКИ УНІВЕРСІТЭТ

Выдаецца з 1986 года. Выходзіць адзін раз на месяц. Распаўсюджваецца бясплатна
№ 1 (341), 28 студзеня 2006 года, субота

ГАЗЕТА УСТАНОВЫ АДУКАЦЫІ «ГРОДЗЕНСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ ІМЯ ЯНКИ КУПАЛЫ»

ПАДАРУНАК СТУДЭНТАМ

25 студзеня, калі ўсе студэнты святкуюць Таццянін дзень, адбылося ўрачыстае адкрыццё новага інтэрната Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы па вуліцы Ліможа, 27.

Удзел ва ўрачыстым адкрыцці інтэрната прынялі старшыня Гродзенскага абласнога выканаўчага камітэта У.Я. Саўчанка, старшыня Гродзенскага гарвыканкама А.І.Антоненка, дырэктар «Гроднажылбуд» В.Я.Глухаў, рэктар ГрДУ імя Янкі Купалы прафесар Я.А.Роўба, іншыя госці, а таксама студэнты ўніверсітэта.

У прывітальным слове Яўген Аляксеевіч Роўба адзначыў, што студэнцтва Гродзенскага краю за апошнія гады павялічылася амаль удвая, а апошні інтэрнат нашага ўніверсітэта быў адчынены 39 гадоў назад. Таму адкрыццё вялікага інтэрната стала не толькі прыемным, але і доўгачаканым падарункам студэнтам факультэтаў эканомікі і кіравання і матэматыкі і інфарматыкі. Менавіта яны будуць спраўляць тут наваселле.

У інтэрнаце, разлічаным амаль на 500 мест, побач будуць жыць студэнты і маладзья выкладчыкі.

Сімвалічную чырвоную стужку перарэзалі У.Я.Саўчанка і Я.А.Роўба. А потым усе зайшлі ў новы будынак, прайшліся па этажах, зазірнулі ва ўтульныя пакоі. «Умовы жыцця нельга параўнаць з тымі, калі я сам быў студэнтам», — зазначыў У.Я. Саўчанка. І сапраўды, у новым інтэрнаце будуць створаны ўсе ўмовы для жыцця і вучобы. Усе пакоі светлыя і прасторныя, з новай прыгожай мэбляй. Ёсць камп'ютарны клас, памяшканні для падрыхтоўкі да заняткаў, трэнажорны зал.

Вольга КАПКОВІЧ,
студэнтка філалагічнага факультэта.
Фота Л.ШЧАГЛОВА.

С январа в Гродненском государственном университете имени Янки Купалы работает информационная линия «Студент».

По телефону 74 07 38 (в рабочие дни с 8.30 до 13.00 и с 13.30 до 17.00) или отправив электронное сообщение по адресу student@grsu.by (в рабочие дни с 9.00 до 14.00), студенты, слушатели подготовительных курсов, учащиеся колледжей имеют возможность оперативно информировать и получать помощь проректора по учебной работе по всем вопросам организации аудиторных занятий, проведения зачетов, экзаменов, практик и других видов учебной работы.

ВІНШУЕМ ЮБІЛЯРАЎ

Рэктарат, прафкам, Савет ветэранаў віншуюць з юбілеем і жадаюць моцнага здароўя, шчасця, дабрабыту, поспехаў юбілярам. Нагадваем, калі і каго можна павіншаваць.

4 лютага — **Конюхаву** Валянціну Пятроўну, прыбіральшчыцу інтэрната арандуемага памяшкання гасцініцы «Гродна».

5 лютага — **Гайдэль** Рагіну Станіславаўну, дзяжурную арандуемага памяшкання гасцініцы «Гродна».

7 лютага — **Жданеня** Галіну Мікалаеўну, старшага выкладчыка кафедры рускай мовы аддзялення рускай і класічнай філалогіі філалагічнага факультэта.

8 лютага — **Чарнілоўскую** Людмілу Осіпаўну, загадчыка кафедры дырыжыравання і вакала аддзялення мастацтваў педагагічнага факультэта.

11 лютага — **Каліту** Дзмітрыя Вікенцьевіча, старшага выкладчыка кафедры спартыўных гульняў факультэта фізічнай культуры.

13 лютага — **Сафіну** Дануту Уладзіміраўну, старшага выкладчыка кафедры грамадзянскага права і працэсу юрыдычнага факультэта.

16 лютага — **Чаркевіч** Людмілу Сяргееўну, выхавальніца Студэнцкага гарадка.

19 лютага — **Чэкеля** Вацлава Антонавіча — старшага выкладчыка кафедры фізічнага выхавання і спорту факультэта фізічнай культуры.

26 лютага — **Шынтар** Зінаіду Лявонцьеўну, старшага выкладчыка кафедры педагогікі і псіхалогіі дзяцінства аддзялення педагогікі і метадыкі пачатковага навучання педагагічнага факультэта.

27 лютага — **Жураўскую** Ірыну Пятроўну, загадчыка інтэрната для замежных студэнтаў «Амега».

28 лютага — **Памецька** Ніну Казіміраўну, дацэнта кафедры беларускага і тэарэтычнага мовазнаўства аддзялення беларускай і славянскай філалогіі філалагічнага факультэта.

Стипендия профсоюзов

Президиум Центрального комитета Белорусского профессионального союза работников образования и науки в целях стимулирования участия молодежи в профсоюзной жизни, социальной и материальной поддержки представителей учащейся молодежи, имеющих высокие показатели в учебной, научной, общественной, творческой, спортивной деятельности, присуждает именные стипендии. Стипендии назначаются на один учебный год.

Среди восьми профсоюзных стипендиатов высших учебных заведений республики — студентка третьего курса филологического факультета (отделение романо-германской филологии) Гродненского государственного университета имени Янки Купалы Екатерина Ковалевская.

Катя отлично учится и активно занимается общественной работой. Она — член ревизионной комиссии студенческого профсоюзного комитета ГрГУ.

Игорь КЕРГЕТ,
председатель студенческого профкома ГрГУ.

В советах по защите диссертаций при ГрГУ им. Янки Купалы

Совет К 02.14.02. Физико-математические науки. Специальность «01.01.02 — дифференциальные уравнения». Председатель совета И.П.Мартынов, д. физ.-мат. н., проф.; учёный секретарь совета В.А.Пронько, к. физ.-мат. н., доц.

28 декабря 2005 года учёная степень кандидата наук присуждена Андрею Францевичу Проневичу. Работа А.Ф.Проневича выполнена в ГрГУ им. Янки Купалы под научным руководством В.Н.Горбузова, к. физ.-мат. н., проф.

12 января 2006 года учёная степень кандидата наук присуждена гражданке Польши Агнешке Силушик. Работа А.Силушик выполнена в Брестском государственном университете имени А.С.Пушкина под научным руководством Е.А.Гребеникова, д. физ.-мат. н., проф.

12 января 2006 года учёная степень кандидата наук присуждена гражданке Польши Зуанне Жешутко. Работа З.Жешутко выполнена в Брестском государственном университете имени А.С.Пушкина под научным руководством В.А.Главана, д. физ.-мат. н., проф.

13 января 2006 года учёная степень кандидата наук присуждена Елене Евгеньевне Кулеш. Работа Е.Е.Кулеш выполнена в ГрГУ им. Янки Купалы под научным руководством И.П.Мартынова, д. физ.-мат. н., проф.

13 января 2006 года учёная степень кандидата наук присуждена Гражине Тадеушевне Можджер. Работа Г.Т.Можджер выполнена в ГрГУ им. Янки Купалы под научным руководством И.П.Мартынова, д. физ.-мат. н., проф.

Совет К 02.14.03. Исторические науки, философские науки. Специальность «24.00.01 — теория и история культуры». Председатель совета Ч.С.Кирвель, д. филос. н., проф.; учёный секретарь совета Г.Н.Щелбанина, к. филос. н., доц.

25 января 2006 года учёная степень кандидата философских наук присуждена Светлане Михайловне Янчеловской. Работа С.М.Янчеловской выполнена в ГрГУ им. Янки Купалы под научным руководством У.Д.Розенфельда, д. филос. н., проф.

Н.М.НЕЧУХРИНА, методист высшей категории НИСАа.

В Белорусском государственном университете состоялась защита кандидатской диссертации преподавателя кафедры теории функций, функционального анализа, вероятностей и прикладной математики ГрГУ Константина Анатольевича Смотрицкого — «Аппроксимация рациональными интегральными операторами на отрезке» (выполнена на кафедре теории функций, функционального анализа, вероятностей и прикладной математики ГрГУ, научный руководитель — доктор физико-математических наук, профессор Е.А.Ровба).

10 января 2006 года в Белорусском государственном университете состоялась защита кандидатской диссертации старшего преподавателя кафедры польской филологии филологического факультета ГрГУ Жанны Ивановны Ерома — «Морфологические полонимы в Статуе Великого княжества Литовского» (научный руководитель Мария Тереса Лизисова, доктор филологических наук, профессор Педагогической академии имени Эдукации Народовой, Институт польской филологии, Республика Польша).

Работа посвящена вопросам формирования официально-делового стиля старобелорусского языка в Великом княжестве Литовском.

ВЫХОЎВАЦЬ ПАТРЫЁТАЎ

Сумеснае пасяджэнне Саветаў трох універсітэтаў было прысвечана дзейнасці універсітэтаў горада Гродна па ідэалагічнаму забеспячэнню дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі ў рэгіёне. У рабоце яго прынялі ўдзел намеснік міністра адукацыі Рэспублікі Беларусь Т.М.Кавалёва, намеснік старшыні Гродзенскага абласнога выканаўчага камітэта М.М.Бірукова, рэктары і члены саветаў універсітэтаў, прадстаўнікі грамадскіх арганізацый.

Важнасць гэтай работы відавочная. У сценах вышэйшых навучальных устаноў сёння фарміруецца не толькі будучы спецыяліст, але і грамадзянін сваёй краіны. У бліжэйшы час менавіта сённяшняя студэнты стануць у шэрагі тых, хто фарміруе беларускую мадэль развіцця. Аб гэтым гаварыў, адкрываючы савет, рэктар Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта прафесар Я.А.Роўба.

З дакладам «Роля ідэалогіі ў рэалізацыі дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі ў рэгіёне» выступіў загадчык кафедры паліталогіі і сацыялогіі ГрДУ доктар палітычных навук, прафесар В.М.Ватыль. Аб ідэалагічным суправаджэнні выхаваўчай працы са студэнтамі ў рэгіёне гаварыла намеснік дэкана па выхаваўчай рабоце педыягачнага факультэта медыцынскага ўніверсітэта дацэнт Н.А.Мішонкава. Аналіз работы з маладзёжнымі грамадскімі арганізацыямі студэнтаў было прысвечана выступленне старшыні прафкама студэнтаў Гродзенскага дзяржаўнага аграрнага ўніверсітэта С.М.Чухнова.

Маладзёжная палітыка ў Беларусі ажыццяўляецца на дзяржаўным узроўні. Аб некаторых яе аспектах, якія тычацца сту-

дэнцай моладзі, гаварыла Т.М.Кавалёва. Гэта і прадстаўленне першага працоўнага месца пасля заканчэння ВНУ, права на ільготныя крэдыты, у тым ліку і на будаўніцтва жылля. Таццяна Мікалаеўна адзначыла, што студэнцкая моладзь сёння вызначаецца актыўнасцю і неабывкавасцю да ўсяго, што адбываецца ў краіне.

Ідэалагічная работа з моладдзю павінна будавацца на новых падыходах і абалірацца на канкрэтныя факты, лічбы і прыклады з жыцця, якія сведчаць аб поспехах і ў эканамічным развіцці краіны, і ў павышэнні ўзроўню жыцця людзей, — сказала Марыя Міхайлаўна Бірукова. — Трэба паказваць цану гэтых дасягненняў, размаўляць з моладдзю на роўных, ствараць дыскусійныя і прапагандысцкія клубы з удзелам моладзі. Ідэалагічная работа павінна быць сістэмнай, але разнастайнай.

На пасяджэнні быў прыняты план сумеснай работы трох універсітэтаў. Прадугледжана правядзенне сумесных семінараў выкладчыкаў кафедраў сацыяльна-гуманітарных навук па абмене вопытам выкладання спецкурса «Асновы ідэалогіі беларускай дзяржавы», рэгіянальнай навуковай студэнцкай канферэнцыі «Ад твайго выбару залежыць будучыня твайго краіны», маніторынга эфектыўнасці ідэалагічнага суправаджэння выхаваўчай работы. Будзе створаны міжуніверсітэцкі дыскусійна-палітычны клуб, а на базе новага інтэрната № 5 ГрДУ пачне працаваць міжуніверсітэцкі Цэнтр студэнцкай сям'і.

Члены Саветаў Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янки Купалы, медыцынскага і аграрнага ўніверсітэтаў прынялі на сумесным пасяджэнні Зварот да моладзі Гродзенскага рэгіёна.

Обращение Советов государственных университетов г. Гродно к молодежи Гродненского региона

Мы, студенты и преподаватели Гродненского государственного университета имени Янки Купалы, Гродненского государственного аграрного университета и Гродненского государственного медицинского университета, осознавая ответственность за будущее нашей родной Беларуси, выступая в поддержку молодых людей всех национальностей и вероисповеданий, проживающих на территории нашей страны, во имя сплочения всех здоровых сил общества обращаемся к молодежи Гродненщины!

Государственная молодежная политика, проводимая руководством нашей страны, органами власти и управления всех уровней, позволяет каждому молодому человеку самореализоваться, проявить инициативу, раскрыть таланты.

Выбирая свое будущее — оцените условия дня сегодняшнего, в котором вы живете, учитесь и работаете. Благодаря доступному образованию, поддержке одаренных учащихся и студентов, молодых семей, программе молодежного жилищного строительства вы можете чувствовать себя социально защищенными, уверенно смотреть вперед, претворять в жизнь самые смелые мечты.

Перед вами — широкая жизненная дорога. Какой она будет, зависит от вашей гражданской позиции. В ваших силах сохранить динамику социально-политического преобразования в стране, не растерять и не разрушить добрые начинания.

Чтобы сделать жизнь интересной, разнообразной, насыщенной, не надо ждать инициатив сверху и надеяться только на старшее поколение, не стоит бросаться в погоню за призрачными идеями тех, кто ищет лишь фанатично преданных адептов.

Образ будущего страны определяют молодежные инициативы, наполняющие ее жизнь энергией созидания: творческие и общественные молодежные объединения, волонтерское и студотрядовское движение, проекты охраны окружающей среды и пропаганды здорового образа жизни.

Мы обращаемся ко всем, кто неравнодушен к судьбе своей страны, кто осознает личную ответственность за развитие общества, за сохранение и приумножение традиций белорусского народа, за благополучие своей деревни, города, области, всей Беларуси.

Давайте не словами, а конкретными полезными делами на благо города и области наполним свою жизнь. Давайте такими асоциальным явлениям, как преступность, наркомания, проституция, алкоголизм, противопоставим приверженность настоящим жизненным ценностям: стремлению к личному развитию и процветанию страны, здоровому образу жизни и дружной семье, привязанности к родной земле и своему народу, уважению к Конституции, государственным символам.

Мы — за сильную и процветающую Беларусь!

Официально

Приказом ректора Гродненского государственного университета имени Янки Купалы Е.А.Ровбы от 3 января 2006 года факультет довузовской подготовки и профессиональной ориентации молодежи присоединен к Региональному центру тестирования и профессиональной ориентации молодежи ГрГУ. Это сделано в целях координации деятельности структурных подразделений университета в области организации и проведения профессиональной ориентации молодежи и предоставления образовательных услуг, направленных на повышение уровня и качества знаний для эффективного формирования контингента студентов и учащихся Гродненского государственного университета имени Янки Купалы.

Это событие мы попросили прокомментировать проректора по учебной работе Ю.Э.БЕЛЫХ.

- Работа Центра тестирования и факультета довузовской

подготовки по профессиональной ориентации молодежи в последнее время как бы дублировалась, — сказал Юрий Эдуардович. — ФДП готовил абитуриентов для поступления в наш университет. За годы существования через этот факультет «прошли» сотни абитуриентов, ставшие студентами не только ГрГУ, но и других вузов республики. Популярность факультета была очень велика, в чем большая заслуга его коллектива, возглавляемого кандидатом педагогических наук, доцентом Р.И.Таран.

И в названии Центра тестирования, и в названии факультета довузовской подготовки были также слова «и профессиональной ориентации молодежи». Потому что в процессе работы с абитуриентами и школьниками средних и старших классов, учащимися училищ и техникумов выявилось: сделать осознанный выбор молодым людям довольно сложно, им нужна квалифицированная помощь со стороны специалистов, которые не только расскажут о будущей

профессии, но помогут абитуриенту определить свои способности и возможности.

В настоящее время тестирование стало основным видом вступительных испытаний в высшие учебные заведения. Региональный центр тестирования и профессиональной ориентации молодежи не только осуществляет процедуру тестирования, но и очень много и активно работает с абитуриентами и в плане профессиональной ориентации, и в плане непосредственной подготовки по школьным предметам, вынесенным на тестирование.

Подготовительные курсы и занятия, на которых работали лучшие преподаватели университета, существовали в двух этих структурах. Поэтому целесообразным оказалось их объединение. При переходе в новое здание по улице Октябрьской они и располагались бы рядом. Объединение и реорганизация позволят не только упорядочить работу этих структурных подразделений университета, но и сэкономить средства от аренды помеще-

ний на улице Гагарина, где раньше размещался ФДП. Все работники его переведены в Региональный центр тестирования и профессиональной ориентации молодежи с максимальным сохранением статуса и условий работы. Регина Ивановна Таран назначена на должность заместителя декана педагогического факультета. Директор Центра тестирования и профессиональной ориентации молодежи — Лилия Ивановна Бобровник.

Начальником Научно-исследовательского сектора Гродненского государственного университета имени Янки Купалы 24 января 2006 года назначен кандидат физико-математических наук, доцент Викентий Викентьевич Тарковский. Павел Болеславович Павлючик назначен заместителем начальника НИСа.

Леонид Станиславович Гайда возглавит Государственное научное учреждение «Научно-исследовательский центр проблем ресурсосбережения» НАН Беларуси».

Знай наших!

ЛУЧШИЙ СТУДЕНТ УЧИТСЯ В ГРГУ

- таковы итоги конкурса «Талантливая молодежь — 2005», организованного Гродненским городским исполнительным комитетом. Цель конкурса — развитие творческого потенциала и поддержка талантливой молодежи города — учащихся профессионально-технических училищ, средних специальных учебных заведений и студентов, молодых рабочих и активистов общественных организаций.

Лучшим студентом года признан студент четвертого курса исторического факультета Гродненского государственного университета имени Янки Купалы Сергей Морозов.

Для получения такого высокого звания оснований у Сергея достаточно. Он учится на «отлично», является стипендиатом стипендии имени Франциска Скорины, активно занимается научной и общественной работой. Именно активность в научной работе — один из критериев в выборе претендента на почетное звание.

Сергей принимал участие в республиканском конкурсе научных работ студентов 2005 года и был отмечен дипломом первой степени, за исследование исторических аспектов Гродненского сейма 1793 года отмечен премией специального фонда Президента Республики Беларусь по социальной поддержке талантливой молодежи. Обучаясь по международной программе межфакультетского междисциплинарного образования в области гуманитарных наук, Сергей готовит магистерскую работу на тему «Формирование исторического сознания белорусского общества в XIX — начале XX столетия». Последней научной «заинтересованностью» его стало тайное студенческое общество «Племя сарматов», действовавшее в Вильнюсском университете в первой трети XIX века. Исследование на эту тему было

представлено на очередной республиканский конкурс.

Сергей Морозов — активный участник исторического кружка, редактор газеты «Гурт», является членом профкома студентов ГрГУ и совета исторического факультета.

Таких активных студентов в гродненских вузах немало. Учитывая это, в номинации «Студент года» было решено присудить два вторых места. Их разделили Игорь Кизюкевич из медицинского университета и Денис Руденко из аграрного университета.

Дипломы и подарки лауреатам городского конкурса «Талантливая молодежь — 2005» в торжественной обстановке вру-

чил первый секретарь Гродненской городской организации БРСМ Сергей Семашко. Одной из первых Сергея Морозова поздравила его мама — Светлана Валентиновна, которая также присутствовала на торжественной церемонии награждения. Доктор исторических наук, профессор кафедры истории Беларуси ГрГУ С.В. Морозова сказала, что такое признание — это только аванс, который обязывает Сергея работать еще больше.

Н. ВАШКЕВИЧ.

На снимке: Сергей Семашко поздравляет Сергея Морозова с почетным званием. Фото Л.ЩЕГЛОВА.

ПОПАСТЬ В «ДЕСЯТКУ»

На снимке: во время сдачи экзамена. Фото В.М.СЫТЫХ.

Крокі да прасфесіі

ДАСЛЕДУЕЦА ТАПАНІМІЯ ГРОДЗЕНСКОЙ ПУШЧЫ

Кожны куток на зямлі надзейна захоўвае свае таямніцы. Для кожнай з'явы існуе свой час. Яна жыве як бы сама па сабе і, здаецца, нічога не нагадвае пра яе. Але трэба ўважліва прыслухацца, прыглядзецца. Тады пачуеш, убачыш, што былое дайшло да нас. Яно, нібы рэха, гучыць у словах, якімі людзі здаўна называлі свае паселішчы і сенажаці, рэкі і палі каля вёсак. Назвы гэтыя — словы гісторыі і гісторыя ў словах. А таму яны вартыя таго, каб іх збіраць, запісваць, даследаваць. Гэтай справай займаецца навука тапаніміка. Высвятляюцца паходжанне назвы, формы, у якіх яна бытуе ў народнай гаворцы, складаюцца тапанімічныя слоўнікі, карты і атласы. Для збярання мясцовых найменняў наладжваюцца навуковыя экспедыцыі ў розныя мясціны Беларусі.

Менавіта такая экспедыцыя адбылася ў межах праграмы дыялекталагічнай практыкі. Студэнты трэцяга курса філалагічнага факультэта Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы на чале з прафесарам М.А.Даніловічам наведлі маляўнічы куток нашага краю — Гродзенскую пушчу. Удзельнікі экспедыцыі працавалі ў вёсках Новая Руда, Забалоце, Бабіна, Дзертніца, Глушнева, Дубінка, Маркішы Гродзенскага раёна, вывучалі мясцовыя ўласныя назвы геаграфічных аб'ектаў.

Людзі, з якімі нам давялося сустрэцца, з вялікай цікавасцю ставіліся да нашай працы, імкнуліся ўгадаць як мага больш назваў сваёй мясцовасці, расказвалі пра іх гістарычны лёс. Хочацца выказаць словы падзякі ўсім вясковым жыхарам, якія дапамагалі нам, і найперш Хітрушкам — Казіміру Казіміравічу, Вользе Іванаўне і Ядвізе Адамаўне (в. Новая Руда), Ушкевіч Зоі Уладзіміраўне (в. Дубінка), Кісялеўскаму Тадэвушу Хрыстафоравічу (в. Дзертніца), Буцько Феліцыі Сямёнаўне (в. Глушнева).

Было сабрана каля тысячы тапанімаў. Цікава, што многія з іх маюць даўняе паходжанне. Так, ужо ў «Ардынацыі каралеўскіх пушчаў» 1641 года значацца найменні Везовіца, Бабе, Кошэле, Бэршты, Перэходы і інш. І зараз гэтыя назвы, хоць крыху з іншым гучаннем, працягваюць актыўна выкарыстоўвацца, жывуць у народнай мове: Язавіца (рэчка), Бабіна, Бершты (вёскі), Пераходы, Кашалі (лясныя масівы).

Паходжанне шматлікіх назваў звязана ў памяці вясцоўцаў з легендамі, пэўнымі гістарычнымі падзеямі, адметнымі асобамі. Цікавую гісторыю давялося пачуць пра Святое балота, на якім калісьці рос магутны Святы дуб (адсюль і назва мясцовасці). У XIX стагоддзі ў гэтым балоце раскінулі лагер удзельнікі паўстання пад кіраўніцтвам Кастуся Каліноўскага. Месца было глухое, навокал — непраходная багна. Толькі паўстанцы ведалі, дзе знаходзяцца кладкі, па якіх можна выйсці на сушу. Адночы да іх трапілі тры правакатары. Дваіх паўстанцы адразу ж пакаралі, а трэцяга прывялі ў свой штаб, не завязаўшы яму вочы. Пасля і гэтаму прысуд быў кароткі. Пры першай спробе павесіць яго расцягнулася вяроўка, пры другой — вяроўка парвалася, на трэці раз таксама нічога не атрымалася. Тады ксёндз спыніў пакаранне, і здрадніка, ужо з завязанымі вачыма, вывелі з лагера і адпусцілі, паліўшы няўдалы прысуд Божым знакам. А здраднік потым адпомсціў: паказаў дарогу да лагера царскім салдатам, і лагер паўстанцаў быў цалкам знішчаны. У гонар паўстанцаў на гэтым святым месцы раней праводзіліся фэсты, памяць пра якія захавалася ў старэйшых жыхароў навакольных вёсак.

Узнікненне шматлікіх назваў звязана з канкрэтнымі асобамі: лес Міхалчыка, Антонава Жыўніца, хутар Захарка, Маркішова азэрка і інш.

Сессія — трудное и ответственное время для всех студентов. Пусть некоторые считают ее лотереей, но знания нужны даже при ответе на самый легкий вопрос. Особенно трудно сдавать первую сессию на первом курсе. Знающие люди — студенты-старшекурсники — говорят: сначала студент работает на «зачетку», а потом «зачетка» работает на него. Вот и мы, будущие журналисты, решили не нарушать это неписаное правило и сдать первую в своей студенческой жизни сессию как можно лучше.

На зимнюю сессию были вынесены и спецпредметы. Мы «сдавали» сценарный практикум, который на протяжении семестра вел В.И.Куц. На экзамене надо было продемонстрировать не только хорошее знание теории, но и практические работы — собственные мини-проекты. Экзамен проходил не в обычной аудитории, а в музее истории университета. Директор музея В.М.Сытых всегда помогает нам в реализации наших проектов. Вскоре проекты будут записаны на диск, который пополнит коллекцию музея.

Надо сказать, что за этот экзамен были получены и высшие баллы — «десятки».

Анастасия КОТЛЯРОВА, студентка первого курса филологического факультета.

Кривая дарога, Кут, Высмалы... Слухаеш гэтыя назвы і захапляешся трапнасцю, назіральнасцю людзей, якія стварылі такія найменні. На беразе Чортава возера нейкім таемным пачуццём разумееш, што яго цёмна-зялёна глыбіня сапраўды хавае нешта неспакойна-загадкавае і чароўнае.

Азёрны і лясны край, месца палявання князёў Вялікага князства Літоўскага, край ціхі і невымоўна прыгожы! Колькі яшчэ скарбаў ты хаваеш? Паміраюць вёскі, знікаюць назвы. Сёння як ніколі неабходна збіраць, даследаваць мясцовыя тапанімы, каб не страціць назаўсёды гэтую частку нашай мовы і нашай гісторыі.

Распачатая справа будзе працягвацца. На філалагічным факультэце Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта плануецца новыя экспедыцыі, і новыя групы студэнтаў здзейсняць падарожжа па іншых маляўнічых кутках Гродзенскай пушчы, дзе жывуць цікавыя і добраазычлівыя людзі. Такія падарожжы дазваляюць студэнтам не толькі плённа працаваць, але і цудоўна адпачыць (чаго вартая, напрыклад, рыбная юшка, звараная на вогнішчы, з водарам дыму і навакольнай прыроды!). Незабывуныя ўражанні, адчуванне, што ты далучыўся да значнай, вялікай справы — вось тое, што засталася ў нашых сэрцах пасля экспедыцыі.

Мы, удзельнікі экспедыцыі, выказваем шчырую ўдзячнасць людзям, якія дапамагалі нам наладзіць такое цудоўнае падарожжа: генеральному дырэктару адкрытага акцыянернага таварыства «Гроднажылбуд» В.Я.Глухаву, які прыязна дазволіў студэнтам пажыць у доме рыбака на беразе возера Ант, загадчыцы дома рыбака В.І.Хітрушка за гасціннасць і добраазычлівасць, а таксама арганізатару і кіраўніку экспедыцыі прафесару М.А.Даніловічу за дапамогу ва ўсіх справах: і ў час працы, і ў час адпачынку.

Ганна АУЧЫННІКАВА, студэнтка 3 курса філалагічнага факультэта.

ТРАДИЦИЯ ПРОДОЛЖАЕТСЯ

Много лет существует традиция приглашать на январские заседания семинара «Матэматычная адукацыя» (руководитель — доцент Ю.П.Золотухин) представителей социально-гуманитарных наук. Особенно тесные контакты установились у математиков с семинаром «Актуальные проблемы современных социокультурных знаний» и его руководителем профессором Ч.С.Кирвелем. Профессор Кирвель, его ученики О.А.Романов и С.З.Семерник, другие преподаватели кафедры философии неоднократно знакомили слушателей со своим видением процессов, протекающих в обществе. Запомнилось участникам январских сессий и яркое выступление профессора С.А.Габрусевича «О развитии национальных культур в будущем тысячелетии».

На последней встрече математиков и гуманитариев, состоявшейся 18 января 2006 года, впервые приняли участие слу-

шатели семинара «Идеология белорусского государства: стратегия национальных приоритетов и тактика политического воплощения» во главе с его руководителем профессором В.Н.Ватылем.

На тему «Идеология государства и особенности белорусского национального проекта» высказались известные ученые и авторитетные личности — профессор В.Н.Ватыль, профессор С.А.Габрусевич и профессор Ч.С.Кирвель. Их эмоциональные выступления, отмеченные глубиной анализа современной социально-политической ситуации и высоким уровнем ораторского мастерства, вызвали живой интерес у присутствующих, заставили задуматься. Было задано много вопросов. Разгорелась дискуссия. Незаметно пролетело время. Очевидно, что междисциплинарные контакты, обогащая представителей разных наук, приносят пользу. Традиция проведения совместных заседаний научных семинаров различных направлений должна быть продолжена.

**О.А.САВИЦКАЯ, секретарь семинара
«Матэматычная адукацыя».**

«ПЯТИЛЕТКА созидания и экономического роста (предварительные итоги работы народного хозяйства Республики Беларусь в 2001-2005 годах)» — тема единого дня информирования 19 января. В Гродненском государственном университете день информирования прошел с участием министра обороны Республики Беларусь генерал-полковника Л.С.Мальцева.

Леонид Семенович рассказал об экономических, социальных и политических достижениях страны за последние годы, остановился на вопросах военного строительства республики. Одним из главных достижений последних лет он считает сформировавшуюся систему подготовки военных кадров в нашей республике. В прошлом году только семь человек были отправлены на обучение в военные учебные заведения России. Открытие военного факультета в ГрГУ — еще одно звено в системе подготовки национальных военных кадров.

В Гродно министр обороны ознакомился также с проводящейся на военном факультете подготовительной работой по первому набору курсантов, которые начнут обучение на факультете с 1 сентября 2006 года.

Соб. инф.

Шаги к прогрессу

ВОСПИТАТЬ КАЧЕСТВА ЛИДЕРА

На факультете экономики и управления состоялось вручение сертификатов студентам, прошедшим обучение по курсу «Creative Leadership» (Креативное лидерство). Провел данный курс заведующий кафедрой промышленного менеджмента Технического университета в Колорадо (США), стипендиат фонда Фулбрайта профессор Франк Прохаска.

Курс действительно отличался оригинальностью, креативным подходом к обучению, насыщенной психологической тематикой. Общение преподавателя и студента проходило на равных, но никто из участников ни на минуту не усомнился в высокой компетентности профессора Ф.Прохаски.

Все без исключения студенты были впечатлены курсом: только положительные эмоции и, конечно, новые знания. Трудно назвать какие-то негативные моменты, вернее, их не было, потому что курс был тщательно продуман и организован. Но одним из главных условий было — пройти курс до конца. Те студенты, которые посетили курс однократно, безусловно, не могут говорить о его результативности.

Этот курс помог студентам открыть новые качества или развить уже имеющиеся черты характера, которые в будущем

помогут реализовать свои идеи, проявить лидерский потенциал и добиться успеха. Надо отметить, что курс «Creative Leadership» — это не уроки «как добиться успеха и стать счастливым» для невезучих и неуверенных в себе людей. Нельзя изучить курс поверхностно, необходимо смотреть вглубь. *Go Do Impossible* — Иди и сделай невозможное, Покажи себя, Обращай внимание на окружающий тебя мир, Будь открытым, Не обивай дуги в своих несчастьях.

Если бы все преподаватели так заботились о своих студентах, так помогали им вырасти и применить полученные знания в жизни, как профессор Прохаска помог сделать это нам, то на свете было бы больше счастливых молодых людей. В чем же секрет преподавания? Ответ простой — индивидуальный подход к каждому и вместе с тем сплочение коллектива, огромная любовь к своей профессии и к жизни. Отсюда следует — надо учиться любить жизнь, надо уметь жить, а не прожигать ее, надо пробовать себя и нельзя бояться показаться смешным и неуместным. Так вперед, господа, творите и никогда ни о чем не жалеете!

**Екатерина ИВАНОВА,
студентка 4 курса факультета экономики и управления.**

На снимке: студенты, закончившие курс «Креативное лидерство». В центре декан ФЭиУ Ли Чон Ку и профессор Ф.Прохаска.

Думкі аб Выкладанні і Выкаванні

В.В. Маршэўская:**«Сапраўднае шчасце для педагога — калі яму дадзена прастора для творчасці»**

- Шаноўная Валянціна Васільеўна, якія падзеі дзіцячых, юнацкіх гадоў паўплывалі на Ваш выбар прафесіі?

- Выбар маёй прафесіі як бы «запраграмавала» мая першая настаўніца Марыя Фёдарэўна Багаль. Аднойчы ў пачатковай школе яна сказала: «Дзеці, пакладзіце рукі на парты, я паспрабую прадказаць вашу будучую прафесію». Падшоўшы да мяне, яна паглядзела на мае рукі, на форму кончыкаў пальцаў і сказала: «Ты будзеш пісьменніцай». І я ёй паверыла.

Пачала пісаць вершы. Напэўна, атрымліваліся неблагія, бо іх друкавала іванаўская раённая газета, часопіс «Бярозка», мае вершы гучалі нават на рэспубліканскім радыё. У 8-м класе мяне як пераможцу аднаго з літаратурных конкурсаў часопіс «Бярозка» ўзнагародзіў пуцёўкай у піянерскі лагер «Зубраня» (яго называлі тады беларускім «Артэкам»). Менавіта тут я спазнала дух педагагічнай няўрымслівасці. Настаўнікі «Зубраня» ніколі не бралі ў рукі школьныя падручнікі, не сядалі за настаўніцкія сталы. Мы жылі ў вялікім тэатры, дзе кожны з нас «іграў» п'есы з жыцця. «У кожным з вас схаваны вялікі талент, — гаварылі настаўнікі. — Раскрыце свае душы, дайце таленту разгарнуцца». Я (страшэнна!) захацела тады стаць такой, як яны, і працаваць менавіта ў гэтым піянерскім лагery.

Вярнуўшыся з «Зубраня» ў сваю кансерватыўную школу, я так і не змагла больш звыкнуцца са стандартнай метадыкай выкладання прадметаў, асабліва мяне абурала, як некаторыя настаўнікі пальцам вадзілі па школьным падручніку, «тлумачачы» новы матэрыял. Я самастойна пачала рыхтавацца да паступлення ў ВУ. Перачытала ўсю мастацкую літаратуру, якая была не толькі ў школьнай, а і ў раённай бібліятэцы. Па

меры свайго сталення я ўжо не мысліла сябе без чытання, акуналася ў яго з галавой.

- Раскажыце, калі ласка, як пачынаўся Ваш шлях да навукі?

- Выбар Гродзенскага ўніверсітэта быў не выпадковы. У той год толькі ў ім па эксперыменту здавалі два экзамены: беларускую мову і літаратуру вусна і пісьмова. Я так спыталася стаць студэнткай, што была першай (экзаменацыйны ліст №1), хто падаў заяву на філфак. У студэнцкія гады я спазнала яшчэ адну жыццёвую ісціну: не толькі прадмет уплывае на станаўленне чалавека, а і чалавек (нават у большай ступені) уплывае на выбар прадмета. Пасля напісання курсавых работ па літаратуры і па мове перавагу я аддала мове, канчаткова кінуўшы пісаць вершы. Кіраўніком курсавой (а потым і дыпломнай) працы па беларускай мове была Зінаіда Пятроўна Данільчык. Яна сваёй далікатнасцю, ласкавацю, разважлівацю так захапіла, прывабіла мяне, што я з галавой акуналася ў вывучэнне ўсіх тонкасцей мовазнаўства. Зінаіда Пятроўна прапанавала надрукаваць мае назіранні над ананімамі ў творах А.Куляшова ў зборніку «Беларуская мова». Артыкул атрымаўся цікавы. А я стала марыць пра навуковую дзейнасць.

- Якія людзі аказалі найбольшае ўздзеянне на фарміраванне Вашай грамадзянскай і прафесійнай пазіцыі ў студэнцкія гады?

- Кожны з нас ў рабоце сваіх выкладчыкаў, у нефармальных размовах з імі ў думках для сябе адбіраў тое лепшае, чым можна было кіравацца ў жыцці. І я расла як чалавек на лекцыйных і практычных занятках па логіцы Храмчанкавай Н.М., замежнай літаратуры Спас С.А., філасофіі Смаля Дз.Я., замежнай мове Янкоўскай Р.Е., рускай мове Корчыца

Валянціна Васільеўна Маршэўская (Парфеевец) — дацэнт кафедры беларускай мовы, кандыдат філалагічных навук. У 1982 годзе закончыла Дружылавіцкую сярэднюю школу Іванаўскага раёна Брэсцкай вобласці і паступіла ў Гродзенскі ўніверсітэт на філалагічны факультэт па спецыяльнасці «Беларуская мова і літаратура і руская мова і літаратура». Пасля заканчэння ўніверсітэта працавала ў Малькавіцкай сярэдняй школе Мастоўскага раёна настаўніцай беларускай мовы і літаратуры і рускай мовы і літаратуры. У 1992 годзе скончыла аспірантуру пры кафедры беларускай мовы і пачала працаваць асістэнтам гэтай жа кафедры. У 1996 годзе абараніла кандыдацкую дысертацыю «Семан-

тычная і граматычная характарыстыка фразеалагізмаў са структурай сказа ў сучаснай беларускай літаратурнай мове» (навуковы кіраўнік — доктар філалагічных навук прафесар І.Я.Лепешаў). З 2001 года працуе дацэнтам кафедры беларускай мовы. У 2003 годзе ВАК РБ прысвоіў ёй вучонае званне дацэнта па спецыяльнасці «Мовазнаўства». Выдала тры навуковыя дапаможнікі (з грэфам Міністэрства адукацыі РБ), манаграфію «Фразеалагізмы са структурай сказа», шэраг навуковых і метадычных артыкулаў у розных выданнях.

Валянціна Васільеўна прыняла прапанову ўдзельнічаць у праекце «Педагогі Гродзенскага ўніверсітэта» і згадзілася адказаць на шэраг пытанняў.

М.А., беларускай мове Лепешава І.Я. Адны з іх выхоўвалі ў нас пачуццё адказнасці, здольнасць думаць аб'ектыўна, навукова, іншыя — вучылі творча адносіцца да вырашэння праблем, уражвалі нас сваёй сціпласцю, самакрытычнасцю, карэктнасцю, настойлівай працавітацю, аптымізмам. «Нельга вучыць таму, у што ты сам не верыш, — гаварылі яны. — Навучаючы дзяцей любіць, мы вучымся любіць самі і бачыць свет іх вачыма».

- Валянціна Васільеўна, як складалася Ваша працоўная дзейнасць пасля заканчэння ўніверсітэта? Як Вы трапілі ў лік яго выкладчыкаў?

- Пасля заканчэння ўніверсітэта я па накіраванню паехала працаваць настаўніцай у Малькавіцкую сярэднюю школу Мастоўскага раёна Гродзенскай вобласці. Але я ўсё яшчэ марыла пра навуку. І калі аднойчы ў школу пазваніла Зінаіда Пятроўна (яна тады была загадчыцай кафедры беларускай мовы ГрДУ), што ёсць месца ў аспірантуру, я зразу мела, што гэта мой шанс пацвердзіць тое, што змагла некалі «распазнаць» па маіх руках Марыя Фёдарэўна. Адпускаючы мяне ў аспірантуру, загадчык раённага аддзела адукацыі сказаў: «Пакуль яшчэ працуеш у нас, насушы сабе торбу сухароў, бо з тваёй аспіранцкай стыпендыі не будзе чаго есці». Але гэта мяне ўжо не палохала. Жыццё яшчэ не адзін раз спрабавала ўнесці свае карэктывы, калі мы з мужам і сынам жылі ў маленькім пакойчыку ў інтэрнаце па вуліцы Сацыялістычнай, але я была аптымісткай і верыла ў свой лёс.

З 1992 года я пачала выкладчыцкую працу на кафедры беларускай мовы ГрДУ. Шмат выкладчыкаў з таго часу прайшло перад маімі вачыма. Да адных з іх (дэмакратычных, добразычлівых, інтэлігентных) я імкнулася наблізіцца, іх

прафесійны вопыт, духоўны свет прыцягваў, захапляў, застаўляў задумацца над сабой, над сваімі якасцямі. З іншымі я трымалася на дыстанцыі. Я ніколі не ўспрымала правілы «будзь як усе», «не супрацьпастаўляй сябе іншым», «не высоўвайся». Сапраўднае шчасце для педагога — калі яму дадзена прастора для творчасці.

Ці выкарыстоўваеце Вы асаблівыя педагогічныя падыходы, выкладаючы дысцыпліны?

— Ва ўніверсітэце я выкладаю своеасаблівы курс «Беларуская мова. Прафесійная лексіка», які дазваляе цесна звязаць вучэбную, навуковую і выхаваўчую дзейнасць студэнтаў. У аснову чытання гэтага курса пакладзены напісаныя мною працы, заснаваныя на сітуацыйна-камунікатывым прыцыпе, арыентаваным на перспектыву запатрабаванасць атрыманых камунікатывым навываў. Працы дазваляюць мне быць творча раскаванай у пастаноўцы і вырашэнні вучэбна-даследчых задач, якія я прапаную студэнтам. Камунікатывыя тэмы і неабходны для іх забеспячэння моўны матэрыял, на базе якога і ажыццяўляюцца ўсе віды маўленчай дзейнасці, вызначаюцца мною паводле будучай спецыялізацыі студэнтаў. Такі падыход дазваляе трактаваць вывучэнне асаблівасцей прафесійнай лексікі як другой мовы (мовы сваёй спецыяльнасці) поруч з вывучэннем беларускай мовы.

Ці сочыце Вы за дасягненнямі дыдактыкі, псіхалогіі, педагогікі, ці прынялі якія-небудзь з іх «на ўзбраенне»?

— У цяперашні час, калі асабліва інтэнсіўна абнаўляюцца змест шматузруйнавай падрыхтоўкі спецыялістаў, тэхналогіі навучання, формы арганізацыі навучальнага працэсу, «на ўзбраенне», на мой погляд, трэба браць рэфлексійную культуру педагога як важную частку яго прафесійна-педагогічнай культуры. Рэфлексійная культура прыводзіць да цэласнага ўяўлення пра змест, спосабы і сродкі педагогічнай дзейнасці; дазваляе крытычна аднесціся да сябе і сваёй дзейнасці ў мінулым, цяперашнім і будучым; задае вектар развіцця асобы і асноўных яе сутнасных сіл у адносінах да пастаўленай мэты, прынятаму ідэалу; вызначае творчы характар жыццядзейнасці педагога, накіраваны на пазнанне і пераўтварэнне сябе і акаляючага асяроддзя.

Я не люблю кансерватыўных метадаў навучання. Мне больш падабаюцца тэхналогіі, якія арыентаваны не на прырытэт ведаў і выканання, а на варыянтнасць, суб'ектывнасць, індывідуальна-творчыя, асобасна-цэнтраваныя формы і метады падрыхтоўкі будучых спецыялістаў. Мой любімы метадычны прыём — ролевы гульня. На занятках па «Прафесійнай лексіцы» то мы — даследчыкі-эксперыментатары, якія «адкрылі» новае паняцце ці з'яву ў пэўнай галіне навукі і спрабуем знайсці адпаведны ім тэрмін ці номен, улічваючы ўсе асаблівасці тэрмінаўтварэння, уніфікаваць яго; то мы — маладыя навукоўцы-тэарэтыкі і пішам у адпаведнасці з правіламі граматыкі і асаблівасцямі навуковага стылю свае «працы», складаем да іх анатацыі, рэзюмэ, «выдаем» гэтыя працы ў адпаведнасці з нарматывамі выдавецкага аддзела; то мы — кіраўнікі навучальных уста-

ноў ці прадпрыемстваў і займаемся справавымі паперамі, вывучаючы ДАСТ і зтыкет справавых папер, і г.д. Гульня як мадэль рэальнай сапраўднасці дазваляе арганізаваць калектывную мыслільную работу, увесці групу (ці некалькі груп) у праблемную сітуацыю, заняць актыўную пазіцыю.

А які студэнты ўспрымаюць інавацыйныя метады навучання, якімі Вы карыстаецеся?

— Яны не ўсе ўспрымаюць на веру, ставяць пад сумненне мой пункт гледжання, часам не пагаджаюцца і застаюцца пры сваім — ідзе станаўленне прафесійных якасцей будучых спецыялістаў, працяляецца іх здольнасць прымаць рашэнні, працяляць лідэрскія здольнасці.

Канешне, не ўсе ў аўдыторыі адклікаюцца на мае намаганні «запаліць» іх. Хочаш не хочаш, а трэба прызнаваць аб'ектывную непазбежнасць, што кожны студэнт унікальны па сваіх генетычных дараваннях і фенатыпічных асаблівасцях. Адны з іх — будучыя вучоныя, другія — даследчыкі, трэція — арганізатары, выхавацелі, а ёсць і зусім яшчэ невызначаныя. Аднак я імкнуся нават у такіх студэнтаў выпрацаваць станоўчыя адносіны да самаўдасканалення, стымуляваць самаадукацыю, пошук і асэнсаванне. К.Д.Ушынін сказаў: «Настаўнік павінен толькі дапамагчы выхаванцу змагацца з цяжкасцямі спасціжэння таго ці іншага прадмета: не вучыць, а толькі дапамагаць вучыцца!».

Якімі галоўнымі якасцямі, на Ваш погляд, павінен валодаць сучасны педагог? Якімі якасцямі ён не павінен валодаць?

— Сучасны педагог у маім уяўленні — гэта, у першую чаргу, педагог-інтэлектуал, педагог-прапаганднік любові і дабра. Педагог павінен таксама быць гатовым да перамен, вольным у прыняцці рашэнняў, валодаць пачуццём гумару, быць чэсным, цярлівым, мець канструктывную сістэму каштоўнасцей, тварыць новае на працягу ўсяго свайго жыцця.

Не дабаюцца такія рысы, як ліслінасць, рабалецтва, надобрасумленнасць, помслінасць.

Што бы параілі маладым людзям, якія вырашылі прысвяціць сябе навукі і выкладанню?

— Самааддана любіць навуку, выбраную спецыяльнасць; жыць у згодзе са сваім сумленнем; быць добрым і спагадлівым чалавекам; адчуваць сваю неабходнасць людзям.

Часцей задумвацца над пытаннямі:
*Што пабылылі мы на зямлі?
Што забралі ў яе назаўсёды?
Кім мы будзем, і ёсць, і былі?
Хто мы — ветразі ці перашкоды?*
(С. Давідовіч).

Ніколі не супакойвацца на дасягнутым:
*Мільёны год, мільёны год
Да сонца з цемні ірвуся.
Мільёны год, мільёны год
Іду. Іду — і не спынюся!*

(В. Зуёнак)

Не даць сабе зліцца з шэрай будзённасцю; умець выжыць сярод прадпрыемальнай пасрэднасці; працаваць над сабой, тым самым дасягаць вяршынь прафесіяналізму: «*Чем вечность тусклой лампочкой светит, уж лучше молнией короткий миг прожить*».

НОВОСТИ

короткой строкой

Добровольная студенческая дружина по охране внутреннего порядка Гродненского государственного университета имени Янки Купалы награждена Почетной грамотой Администрации Ленинского района города Гродно за большую работу по охране правопорядка на территории Ленинского района.

Члены студенческой дружины, которой руководит студент пятого курса факультета математики и информатики Николай Лысок, участвуют в мероприятиях не только на территории университета и общежитий, но и активно сотрудничают с правоохранительными органами города. Ежедневно они выходят в рейды по охране общественного порядка на территории отделения милиции № 2 по улице Врублевского.

«Лучший заместитель декана факультета» (заведующего отделением) по воспитательной и идеологической работе», «Лучший куратор года», «Лучший студент года» — итоги этих конкурсов будут подведены в начале марта, и в дни рождения университета номинанты их будут получать заслуженные поздравления и награды.

В университете разработаны и утверждены приказом ректора Положение о заместителе декана по воспитательной и идеологической работе и Положение о кураторе академической группы (курса), где отмечено, что главной целью воспитательной работы является содействие самопознанию и самовоспитанию, творческому саморазвитию каждого студента, который совмещает общую и профессиональную культуру, человеческое достоинство, гражданскую позицию и патриотизм, самостоятельность и ответственность, трудоспособность и трудолюбие. Проведение конкурсов будет способствовать раскрытию потенциала преподавателей-кураторов и студентов, повышению их авторитета и заинтересованности в работе и учебе, обобщению и распространению опыта работы лучших педагогов-воспитателей.

В Брестском государственном университете имени А.С.Пушкина прошла международная научно-методическая конференция «Славянские языки: системно-описательный и социокультурный аспекты исследований».

На конференции выступали не только белорусские исследователи (из Бреста, Витебска, Могилева, Гомеля, Минска, Мозыря), но и ученые из России (Брянск), Украины (Киев, Сумы, Черновцы), Польши (Люблин, Седлец, Быдгощ), а также Венгрии и Словакии. С докладами на конференции выступили также студенты пятого курса филологического факультета ГрГУ Анжела Зданович и Ольга Хатеневич.

На гуманитарном факультете прошла молодежная акция, посвященная борьбе со СПИДом, наркоманией, алкоголизмом. В гости к студентам пришли представители правоохранительных органов, юристы, врачи.

Вниманию присутствующих был представлен видеофильм «На грани риска», прошла викторина и концерт, организованный студентами и гостями факультета.

Мы – против курения

ВЫБИРАЙ!

Бернард Шоу:

«Сигарета – это бикордовый шнур,
где на одном конце – огонек,
а на другом – дурак».

Табак является на сегодняшний день наиболее распространенным канцерогеном – веществом, способным вызывать у человека злокачественные новообразования. Табачный дым содержит более 4 тысяч химических соединений, из которых 43 являются известными канцерогенами. Кроме того, в табачном дыме присутствуют соединения, которые способствуют формированию канцерогенов в организме, а также десятки ядов, включая никотин, синильную кислоту и т. д. В сигаретном дыме присутствуют радиоактивные вещества: полоний, свинец, висмут. В Беларуси из 37 тысяч случаев злокачественных новообразований, выявленных в 2004 году, более 11 тысяч были связаны с курением.

По утверждению экспертов Всемирной организации здравоохранения, отказ от табакокурения является на сегодняшний день наиболее эффективным и доступным методом снижения риска заболевания раком и смертности от злокачественных новообразований.

Общепризнано, что риск возникновения злокачественных новообразований напрямую зависит от следующих факторов: возраста начала курения, «стажа» курения и количества выкуриваемых сигарет в день.

Почему отказаться от курения так тяжело?

- Этому есть несколько причин:
- Физическая зависимость организма курильщика от никотина.
- Психологическая зависимость.
- Курение стало привычно необходимым элементом общения.
- Опасение набрать лишний вес после прекращения курения.
- Боязнь возможности нервных срывов и бессонницы.
- Нахождение в экстремальных жизненных ситуациях.
- Курящее окружение.
- Что Вы почувствуете, став НЕЗАВИСИМЫМ от табака?
- Стало легче и свободнее дышать; я чувствую, что легкие начали очищаться и все больше кислорода наполняет мое тело.
- Сердце работает лучше.
- Возвращаются мои прежние ощущения вкуса и запаха.
- У меня улучшается память.
- Цвет лица становится более свежим.

- Я лучше себя чувствую.
- Я понимаю, что у меня снижается опасность появления сердечных приступов, злокачественных опухолей, язвы желудка, бронхитов и других заболеваний.
- Возрастает моя сексуальная потенция.
- Я вновь ощущаю аромат свежего воздуха.
- Качество моей жизни улучшается.
- Я экономлю свои деньги.

Первый пункт Европейских рекомендаций по борьбе с раком гласит:

Не курите. Курение является важнейшей причиной преждевременной смерти.

Если Вы курите – прекратите. Риск развития рака значительно выше у тех, кто начинает регулярно курить в юношеском возрасте. В то же время показано, что отказ от табакокурения значительно снижает вероятность заболевания раком в сравнении с лицами, продолжающими курить.

Если Вы не можете бросить курить, не курите в присутствии некурящих. Ваше курение может оказать неблагоприятное

действие на здоровье окружающих.

Как бросить курить раз и навсегда

1. ПОДГОТОВИТЕЛЬНЫЙ ЭТАП

Вам необходимо:

- Определить причину своего отказа от курения.
- Быть глубоко уверенным в необходимости отказа от курения.
- По возможности установить общение с друзьями и теми лицами, которые окажут Вам помощь и поддержку.
- Важно выбрать подходящий момент (в начале или в конце отпуска, выходных дней и т. д.), определить конкретный день.

- Если Вам трудно прекратить курение сразу, подготовьте программу по постепенному уменьшению курения, установите для себя следующие правила и придерживайтесь их:

Не курить в жилых и тем более в спальных помещениях, курить только вне помещения (на улице) или только в специально отведенных для этого местах.

Откладывать выкуривание первой в день сигареты на 10 минут позже, чем это было вчера. Продолжайте это до того времени, пока Вы сможете не курить в течение первых 3-х часов после сна. После этого Вам будет проще бросить курить вообще.

2. ОСНОВНОЙ ЭТАП

- Помните одно: я хочу сделать это, я могу сделать это, я сделаю это!

- Что бы ни случилось, никогда снова не возвращайтесь к курению.

- Избавьтесь от табачных изделий и курительных принадлежностей.

- Сообщите всем окружающим о Вашем решении не курить.

- Поощряйте других, если они поступают подобно Вам, но не принуждайте их следовать Вашему примеру.

- Возможно, вначале Вы столкнетесь с определенными трудностями, но они вскоре исчезнут, и Вы ощутите те преимущества, которые принесут Ваши усилия.

3. ПОМНИТЕ:

- Всякий раз, когда захочется курить, сделайте глубокий вдох, расслабьтесь, выпейте стакан воды или чая из трав, фруктового сока, воспользуйтесь леденцом, встаньте и немного походите.

- Вспомните неприятные ощущения от вашей первой сигареты.

- Деньги, сэкономленные на курении, используйте для укрепления своего здоровья.

Если Вы не справились с собой и начали курить снова – не падайте духом и с новыми силами начните все сначала!!!

Почему мы должны остановиться?

Курение ухудшает наше здоровье, порабощает нас, загрязняет все вокруг, вредит окружающим и во многих случаях приводит к быстрому старению и ранней смерти.

Т.В.КОЛПАКОВА,

врач-валеолог

ГУ «Гродненский зональный центр гигиены и эпидемиологии».

КНИЖНЫЕ НОВИНКИ, выпущенные Издательским центром ГрГУ им. Янки Купалы

«Организация и технология торговли». Сост. Белоусов А.Л.

Богустай А.П. «Пленэр у мастацкай школе».

Бородич А.А. «Аксиология социального действия».

«Гражданское право (Общая часть)». Курс лекций.

«Психология мотивации и эмоций». Авт.-сост. Вербова К.В.

Гнездовский Ю.Ю., Горбузов В.Н., Даранчук С.Н. «Решение тестовых заданий по математике».

Григоревич В.В. «Всеобщая история физической культуры и спорта».

Зорин Г.А., Литвинова С.В. «Тактика допроса при расследовании криминальных взрывов».

Зорин Г.А., Лабозкий Д.Н. «Технологии расследования преступлений в сфере информационной безопасности».

«Основы нейропсихологии». Авт.-сост. Костюченко Е.В.

Максимова Л.Г. «Обязательства по передаче имущества в собственность».

«Педагогика доверия». Авт.-сост. Тарантей Л.М.

Teste dein Deutsch = Проверь свой немецкий. Сост. Салита Ж.Е., Зайко С.С., Джух Е.Н, Власюк Н.И.

Сетько Е.А. «Элементы аналитической геометрии и линейной алгебры».

Соловьёва Т.В. «Учимся работать с англоязычной периодикой».

Л.Н. Хуторская. «Общая и частная методика обучения физике».

Reading Psychology on English = Читаем психологию по-английски. Сост. Шульга О.К.

ДАННУЮ ЛИТЕРАТУРУ МОЖНО ПРИОБРЕСТИ В КИОСКЕ ГрГУ ИЛИ КНИЖНЫХ МАГАЗИНАХ г.ГРОДНО.

Заснавальнік:

Установа адукацыі «Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы». Рэгістрацыйнае пасведчанне № 519 ад 29.11.2001.

Рэдактар

Надзея ВАШКЕЛЕВІЧ

Вёрстка:

Валерый КАРАСІК

Падпісана да друку: 28.01.2006 у 15.00. А6'ём – 1,0 друк. арк. Тыраж 500 экз. Заказ № 036. Газета набрана, звярстана і надрукавана на тэхніцы Установы адукацыі «Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы». ЛП № 02330/0056882 ад 30.04.2004. Адрас: вул. Пушкіна, 39, 230012, Гродна.